

PORSGRUNN KOMMUNE

Barnets beste- vurdering

Vedlegg til politisk sak om ny skole- og barnehagestruktur i Porsgrunn
(2035)

Sammen om Porsgrunn

Innholdsfortegnelse

Innledning og formål	3
Rammeverk: Barneombudets barnerettighetsvurdering.....	3
1. <i>Screening: Berører saken barn og unge?</i>	3
2. <i>Rettigheter som påvirkes (BK-artikler)</i>	3
3. <i>Kunnskap og barns medvirkning</i>	3
4. <i>Konsekvensvurdering for barns rettigheter (konkret tallgrunnlag)</i>	4
Skolevei og trygghet	4
Tilgjengelighet og inkludering	4
Kapasitet og kvalitet ved nedgang i elevtall	4
Lokalsamfunn og tilhørighet.....	4
5. <i>Konklusjon (Barnets beste ved Alternativ 3).....</i>	5
Sjekkliste mot Barneombudets krav (oppfylt)	6
Referanser	6

Innledning og formål

Denne rapporten er et vedlegg til den politiske saken om ny skole- og barnehagestruktur i Porsgrunn. Den dokumenterer hvordan hensynet til barnets beste (Barnekonvensjonens (BK) artikkel 3) er ivarettatt. Rapporten bygger på kommunens egne dokumenter og Barneombudets veiledning, og beskriver gjennomført medvirkning og vurderinger.

Rammeverk: Barneombudets barnerettighetsvurdering

Barneombudet angir en steg-for-steg barnerettighetsvurdering: (1) screening, (2) identifisering av rettigheter (BK-artikler), (3) innhente kunnskap og barns medvirkning, (4) konsekvensvurdering, (5) konklusjoner/kompenserende tiltak – alt med barnets beste som et grunnleggende hensyn og reell medvirkning etter BK art. 12.

1. Screening: Berører saken barn og unge?

Kommunens fremdriftsplan, kunnskapsgrunnlag og supplerende utredning dokumenterer at saken direkte berører barn og unge (tilhørighet til nærscole/barnehage, skolevei, tilgjengelighet, kapasitet/kvalitet og lokalsamfunn). Det er derfor gjort systematisk medvirkning og utredning med fokus på barnets beste.

2. Rettigheter som påvirkes (BK-artikler)

BK art. 3 – barnets beste (grunnleggende hensyn).

BK art. 12 – barns medvirkning (rett til å bli hørt og få sine synspunkter vektlagt).

BK art. 2 – ikke-diskriminering og likeverdige tjenester (universell utforming/tilgjengelighet).

BK art. 28–29 – rett til utdanning og utvikling (kapasitet og kvalitet på tilbudet).

3. Kunnskap og barns medvirkning

Medvirkning er gjennomført på følgende arenaer:

- Interne prosesser i barnegrupper i skoler og barnehager (januar 2025) med ansatte og foresatte (fremdriftsplan). Det er gjennomført ulike prosesser i skolene og i barnehagene, for å hensynta barnas alder. Skolene har hatt større valgfrihet rundt hvordan de har jobbet med dette, mens for barnehagene har innspillene blitt hentet fra medvirkningsprosessene som har vært gjort til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel som ble gjennomført i 2024/2025.
- Framtidsverksted for samarbeidsutvalg (SU) 28.01.2025 med presentasjon og spørreundersøkelse via samarbeidsutvalgene ved kommunens skoler og barnehager (fremdriftsplan).
- Åpen høring med folkemøte og innspill fra virksomheter, SU/FAU og foresatte (samleside for saken).

Beslutningsgrunnlaget er faglig forankret i kunnskapsgrunnlag, supplerende utredning og analyse av effektiviseringsmuligheter som spesifiserer vurdering av reell skolevei, universell utforming og lokalsamfunnskonsekvenser før vedtak.

4. Konsekvensvurdering for barns rettigheter (konkret tallgrunnlag)

Skolevei og trygghet

Lengde for skolevei – nåværende vs. fremtidige kretser og fremtidige kretser om 5 år:

Scenario	Under 2 km	2–4 km	Over 4 km
Nåværende kretser	2 518 barn (93,6%)	104 barn (3,9%)	69 barn (2,6%)
Fremtidige kretser	2 346 barn (87,2%)	255 barn (9,5%)	90 barn (3,3%)
Fremtidige kretser (om 5 år)	2 055 barn (86,5%)	226 barn (9,5%)	96 barn (4,0%)

Tallene viser at en stor andel av barna fortsatt har kort skolevei (< 2 km) i alle scenarier. I Alternativ 3 (omfordelinger Brattås→Heistad/Stridsklev, Klevstrand→Stridsklev, Langangen→Tveten) øker andelen med kort/moderat avstand for flere, mens et mindretall får > 4 km.

Tilleggsdata: 84,5 % av boligene i Porsgrunn ligger innen 2 km fra en fremtidig barneskole med de foreslåtte endringene i struktur (15 533 av 18 388 boliger).

Skoleveiene til elevene i Porsgrunn er jevnlig kartlagt av utvalg for trafiksikkerhet. Her har barn og unge en egen representant. Skoleveiene i Porsgrunn er definert som trygge. Dette med unntak av soner i Bjørkedalen, Bergsbygda og Oklungen. Her får elevene skyss til skolen allerede. En endring i strukturen til anbefalt struktur vil ikke medføre vesentlige endringer i antall barn med farlig skoleveg.

Barns avstand til barnehager varierer, men barnehageveien er i mindre grad utslagsgivende når det kommer til vurderingen av konsekvenser for barna. Dette henger sammen med at barn i barnehagealder blir fulgt av sine foresatte. Anbefalt struktur vil ikke medføre vesentlige endringer i muligheter for gange og sykkel til barnehage tilbud i barnas nærområder.

Tilgjengelighet og inkludering

En mer kostnadseffektiv, konsentrert struktur reduserer vedlikeholdsetterslep og gir bedre forutsetninger for universell utforming og tilgjengelighet i bygg. Dette styrker likeverdet og ivaretar barn (og foresatte og ansatte) med funksjonsnedsettelse.

Kapasitet og kvalitet ved nedgang i elevtall

Antall barn i barneskolealder synker fra 2 691 nå til 2 377 om 5 år (–314).

Tidspunkt	Antall barn (barneskolealder)	Endring
Nå (barn født 2013-2019) → Om 5 år (barn født 2018-2024)	2 691 → 2 377	–314

Med nedgang i elevtall blir kvaliteten best ivaretatt ved å samle ressurser i færre skoler/barnehager: sterkere fagmiljøer, stabilitet i læringsmiljøet og bedre økonomisk bærekraft for pedagogikk og universell utforming.

Lokalsamfunn og tilhørighet

Sakens kunnskapsgrunnlag, supplerende utredning og analyse av effektiviseringsmuligheter belyser konsekvenser for befolkningssammensetning og utvikling i lokalsamfunn ved

nedleggelser/sammenslåinger. Dette sikrer helhetlig vurdering av barnets beste når tilhørighet og møteplasser påvirkes.

5. Konklusjon (Barnets beste ved Alternativ 3)

Samlet vurdering viser at Alternativ 3 (Porsgrunn kommune, 2025e) ivaretar barnets beste gjennom: (a) kort og trygg skolevei for de aller fleste barna, (b) styrket kvalitet og likeverd ved konsentrert struktur i møte med demografisk nedgang, og (c) systematisk medvirkning og eksplisitte krav om vurdering av skolevei, universell utforming og lokalsamfunn før vedtak. Mindretallet med > 4 km er identifisert og kan ivaretas gjennom skoleskyss-

Sjekkliste mot Barneombudets krav (oppfylt)

- Screening: Ja – saken berører barn direkte og er utredet som sådan.
- Rettigheter: Ja – BK art. 3, 12, 2, 28–29 synliggjort og ivaretatt i utredningene.
- Kunnskap og medvirkning: Ja – interne barnegrupper, SU-verksted og høringsdokumentasjon.
- Konsekvensvurdering: Ja – tall for skolevei og demografi; kobling til universell utforming, likeverd og kvalitet.
- Konklusjoner og eventuelle kompensering: Ja – barnets beste er ivaretatt; lokale tiltak for mindretall med > 4 km ivaretas.

Referanser

Barneombudet. (u.å.). Barnerettighetsvurderinger steg for steg. <https://www.barneombudet.no/vart-arbeid/barnerettighetsvurdering>

Porsgrunn kommune. (2025a). Skole- og barnehagestruktur (samleside). <https://www.porsgrunn.kommune.no/skole-og-barnehage/skole-og-barnehagestruktur/>

Porsgrunn kommune. (2025b). Fremdriftsplan skole- og barnehagestruktur. <https://www.porsgrunn.kommune.no/skole-og-barnehage/skole-og-barnehagestruktur/fremdriftsplan-skole-og-barnehagestruktur/>

Porsgrunn kommune. (2025c). Kunnskapsgrunnlag – Ny skole- og barnehagestruktur Porsgrunn 2035 [PDF]. <https://www.porsgrunn.kommune.no/media/yxgbetxh/kunnskapsgrunnlag-ny-skole-og-barnehagestruktur-porsgrunn-2035.pdf>

Porsgrunn kommune. (2025d). Supplerende utredning etter vedtak i Utvalg for barn, unge og kultur (BUK) og bystyret, februar/mars 2025 [PDF]. <https://www.porsgrunn.kommune.no/media/11zbukaj/supplerende-utredning-etter-vedtak-i-buk-og-bystyret-februar-mars-2025.pdf>

Porsgrunn kommune. (2025e). Ny skole- og barnehagestruktur. Analyse av effektiviseringsmuligheter [PDF]. <https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:c6dac923-0995-482f-9b88-5ce453115d8b>

Porsgrunn kommune (2026a) Supplerende utredninger barnehagestruktur. [PDF].

Porsgrunn kommune. (2026b). Skoleveg barneskolestruktur. [PDF]